

10/2023

VYCHÁZÍ OD ROKU 1957

67. ROČNÍK

automobil

EXKLUZIVNĚ

- | Peugeot 3008
- | Fiat 600
- | Škoda 720

69,90 Kč / 3,99 €
www.automobilrevue.cz

TIGUAN

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ VOLKSWAGEN V NOVÉM

auto
motor
sport

SROVNÁVACÍ TEST

UNIVERZÁLNÍ
SUV
S POHONEM 4X4

KIA SPORTAGE vs. FORD KUGA vs. MAZDA CX-5

MEZI KOPCI A JEZERY

Lake District nebo též Lakeland romantického území strmých holých kopců Cumbrian Mountains se zídkami z rovnáných kamenů ještě snad z dob Římanů, bezpočtem jezer, lesy, členitým pobřežím a chudými rázovitými vesničkami leží na severozápadě Anglie.

JIŘÍ FIALA, NEWBY BRIDGE (GB) | Foto: autor

Nežilo se tu lehe. Příroda, často národní parky, je dnes rájem turistů, trekařů, jachtařů a dovolenkářů. V Leven Valley, jednom z přístupových údolí, sídlí zajímavé muzeum. Chris Lowe, ředitel muzea s ryšavým plnovousem, tvrdí: „Muzeum je v této části Anglie proto, že se zde nikdy žádné automobily nevyroběly. První motorová vozidla se však snažila pokořit zdejší průmysly již počátkem minulého století.“ Projedte si je a v ostrých vracečkách, horizontech a sklonech hodně přes 30 % vás čekají neopakovatelné zážitky. Muzeum, jehož základem je soukromá sbírka, vzniklo roku 1978. Získávalo arte-

fakty z okolí a rostlo díky darům sběratelů a příznivců. Největší změna nastala, když se roku 2010 přestěhovali do asi 15 km vzdálených dnešních prostor, které jsou větší, ale hlavně vytápěné. Celoročně navštěvuje expozice překvapivé množství lidí. Kromě motoristických exponátů se mohou seznámit s již zaniklým typickým průmyslem z počátku průmyslové revoluce. S železárny, jež zpracovávaly dávno vytěžené místní rudné žíly, výrobou různých druhů střelného prachu, obchodem s otroky, dílnami zpracovávajícími bavlnu, výrobou modrého barviva, dřevěného uhlí či březových košťat, bednářstvím a pilami. Mnoho

Požární Dennis (1917); Ford T (vlevo) představili v USA roku 1908, téhož roku první dva exportovali do Velké Británie. V letech 1912–1931 „télčka“ montovali v Manchesteru, Trafford Parku z dílů dovážených z Detroitu. Rozvážkový vůz ve smetanové barvě sloužil mnoho let v Blackpoolu

McLaughlin Buick Viceroy Series Ca (1933) s řadovým osmiválcem 3777 cm³ (větší verze jezdila s motorem 5644 cm³) stál čtyřnásobek toho, co Ford 10 deluxe. Pravostranný vůz vyrobili v Ontariu dle požadavků místního trhu. Kanadské Buicky, levnější než ty americké, si oblíbili králové Edward VIII. a Jiří VI.

strojů poháněla vodní kola. Muzeum udává kolekci 30 000 předmětů, z nich asi stovka jsou automobily. Prohlídka je uspořádána víceméně chronologicky.

Startujeme u motocyklu Phelon and Moore (1909). John Phelon s bratrancem Harrym Raynerem si již roku 1900 nechali patentovat šikmo uložený motor, který byl, na rozdíl od vestavěných motorů jízdních kol konkurence, nosnou součástí stroje. O pozornost se vedle hlásí tříkolka Gaillardet (1899), vyrobená v Puteaux a nalezená roku 1937 na londýnském šrotišti. Z Paříže je i De Dion-Bouton 8HP Populaire (1907). Pozoruhodný požární vůz Dennis (1927) sice vystrojili žebříkem, výkonným čerpa-

Star 15.9 HP (1913)

Bentley 4 1/4 Standard Steel Park Ward Body (1936) je pozoruhodné také zvláštním odstínem modré, kterou lakoval jeho majitel Donald Campbell své rekordní vozy a čluny Bluebird

Hillman Minx Foursome Drophead Coupé (1934) s motorem 998 cm³ a čtyřstupňovou převodovkou. Za ním největší osobní vůz kolekce – Cadillac Fleetwood Limousine (1938)

dlem a osmi požárníky, ale pouze čtyřmi desetilitrovými hasicími přístroji. Málo známý Star 12hp (1913) dostal otevřenou karosérii se „sedátkem pro tchýni“. Buick (založený roku 1899 instalatérem a vynálezcem Davidem Dunbarem Buickem, od něž jej získal v roce 1903 William Durand, zakladatel GM) je nejstarší doposud vyrábějící automobilkou v USA. Buick byl prvním velkosériovým výrobcem motorů s rozvodem OHV a v období 20. let i největším producentem automobilů. Durand mimo jiné založil a v největšího světového výrobce kočárů a povozů dovedl společnost, jež se posléze roku 1907 dohodla na spolupráci s kanadským výrobcem McLaughlin stejného zaměření (největším té doby v britském impériu). Ten v období 1907–1942 vyráběl Buicky pod značkou McLaughlin Buick. Muzeum vystavuje velké vozy značek Jaguar, Bentley, Singer, Cadillac, u nás méně frekventované sportovní vozy jako Humber 12/25 (1925), tudor Austin A35, maketu Fordu Focus WRC Colina

Bamby Microcar (1983) vyráběli v letech 1983–1985 pro levný pohyb po městech. Mělo jít o modernější interpretaci vozíku Peel P50. Původní verzi (jeden světlomet a jednoválec Minarelli 49 cm³) nahradil dvouválec Yamaha (dva světlometry). Celková produkce se odhaduje na 50 kusů

Ze všech stran tísňená rozvázková tříkolka Turner Tri-van (1949), jediná, která přežila. Výrobce traktorů a čerpadel vyráběl tyto bizarní tříkolky s dvoudobým motorem 168 cm³ a třístupňovou převodovkou nad předním kolem a benzinovou nádrží na řídicích. Podobnou konstrukci měly menší dvoukolové By-vany

McRae pro testování aerodynamiky, Triumph Vitesse (1962) či okřídlený Ford Consul Capri (1962). Působivá je sbírka mikrovozdů, z nichž neznáme Scootacar Mk I (1959), Peel ani Bamby Microcar (1983). A to nehovoříme o místnostech plných šlapacích autíček, jízdních kol, motocyklů,

TVR (1952) – druhé vyrobené a nejstarší přeživší TVR. Roadster má ještě kovovou karosérii navrženou Les Dalem a motor Ford SV, ale vylepšenou přední nápravu s lichoběžníky a příčnými listovými pery

Hale slávy Johna McGuinnessa (Tourist Trophy na ostrově Man) a doma stavěných letadlech. Samostatnou kapitolou v oddělené kůlně je expozice Campbell Bluebird oslavující odvážného rekordmana na souši i vodě, který ztratil život na nedalekém jezeře. Věnujeme mu samostatný článek. ■

Pylon Pocta Donaldu Campbellovi podrobně mapuje jeho 21 světových rychlostních rekordů na zemi i vodě. Jsou zde jeho modré Bluebirdy – kluzáky, rekordní monstra z Bonneville i pomocný Land Rover